

CURIERUL JUDICIAR

ZIAR SĂPTĂMÂNAL

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — PRACTICĂ

ADEVĂR ȘI LUMINĂ

JUSTIȚIE ȘI LIBERTATE

Director: PETRE BORȘ

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei
Pe 6 luni 16 "
Pe 3 luni 8 "
Studentii plătesc pe jumătate.
Pentru străinătate se adaogă portul

Pentru inserții și reclame a se adresa la administrație

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCURESCI

No. 35, STRADA COLȚEI, No. 35.

Un număr vechi 2 Lei.

S U M A R :

Listele juraților în materie criminală, de Sever.

Jurisprudența română :

Curtea de Casațiune, Secția I: *Ión N. Comănescu cu Ghiță Ionescu și alții.*

Tribunalul Ilfov Secția I: *D. G. Stoicescu cu A. Jacques.*

Despre alcoolism : Discursul ținut de D-nu procuror general *Bastachi* de pe lângă Curtea de Apel din Galați cu ocaziunea deschiderii anului judecătorec 1895—1895 [urmare].

Informațiuni.

LISTELE JURAȚILOR

IN

MATERIA CRIMINALĂ

Listele juraților, în materie criminală, se alcătuiesc, prescrie art. 266 din codul de procedură penală, de prefecții județelor în modul următor :

La împlinitul fie-cărui period de trei ani, prefecții formează o listă generală de toate persoanele domiciliat în județele lor respective și cari se vor găsi având aptitudinea de a fi jurați, adică din acele persoane cari întrunesc condițiunile cerute de procedura penală pentru a fi jurat.

Aceste liste se formează sub privigherea procurorilor generali dupe lângă Curțile de Apel, cari au dreptul, și datoria, să controleze dacă listele s'au format după prescripțiunile legii, sau prin ei înșiși, sau să delege fie pe membrii parchetelor, fie pe președinții de tribunal.

Pentru a fi jurat, în materie criminală, se cere următoarele condițiuni generale prevădute de art. 259 și 262 din procedura penală :

a) A avea vârsta de 25 ani împliniți ;

b) A se bucura de drepturile publice, civile și de familie, cu alte cuvinte a fi cetățean român ;

c) A ști citi și scri.

Din aceste persoane nu însă toate pot fi jurați, ci pe lângă aceste condițiuni generale trebuie să mai întrunescă și niște condițiuni speciale, fie de cens, fie de capacitate personală care să-i dispenseze de cens.

Ast-fel pot fi jurați, după art. 258 din codul de procedură penală :

1) Cei ce vor putea proba prin certificate că au trecut învățământul unei școle secundare de orice ramură, sau alte studii superioare ;

2) Cei ce se bucură de un venit anual de 1500 lei în avere imobilă ;

3) Profesorii, foștii sau în activitate, și institutorii, adică profesorii de școle primare urbane ;

4) Cei ce exercită o profesiune liberală, avocați, medici, ingineri, etc. ;

5) Comercianții și industriașii cari plătesc o patentă până la gradul al douălea inclusiv ; și în fine

6) Funcționarii civili și militari în retragere, cari se bucură de o pensie anuală de 1500 lei.

Din aceste persoane însă sunt unele necapabile de a fi jurați, fie din cauza vre-unor condamnățiuni criminale sau corecționale sau din alte cauze (art. 260, 261 și 262 p. p.) ; altele sunt incompatibile din cauza funcțiunei ce ocupă în stat (art. 263 p. p.) ; alții în fine sunt scutiți de funcțiunile de jurat, însă după cererea lor (art. 264 și 265 p. p.).

Ideea care a călăuzit pe legiuitor de a înconjura instituțiunea juriului în materie cri-

minală cu atâtea garanții, a fost de a pune între acuzat și între societatea ce îl acuză, un judecător matur, cu o pozițiune socială ce presupune o cultură mai îngrijită, capabil prin urmare a înțelege mai bine atât interesele societății cât și ale acuzatului, în pozițiune de a se apăra în potriua orî căror influențe, astfel ca să pótă fi un judecător demn, care să judece și să hotărască în cuget curat, fără ură, fără răutate, fără temere sau afecțiune, cu nepărtinirea și cu tăria de om onest și liber, cum se exprimă așa de bine și frumos legea în formula de jurământ a juraților.

Aceste sunt condițiunile ce se cer pentru a fi jurat și listele de jurați trebuesc alcătuite cu observarea acestor condițiuni.

Din nenorocire, în practică, cei ce sunt însărcinați cu formarea listelor de jurați nu și dau osteneala să observe mai cu atențiune dacă persoanele ce se trec în acele liste intrunesc sau nu aptitudinile de a fi jurați.

Alcătuirea listelor de jurați se face cu multă nepăsare, ceea ce face ca în comisiunile de jurați, ce sunt chemate a judeca pe acuzați, să se strecore persoane ce nu au drept a fi jurați, din care cauză o mulțime de decisiuni criminale sunt casate de Curtea de Casație.

Este destul a se răsfoi buletinele Curții de Casație pe câți-va ani din urmă spre a se vedea cu câtă nepăsare se formază listele juraților. O mulțime de decisiuni criminale au fost casate din cauză că în comisiunea juraților au figurat persoane ce nu aveau, unele censul cerut de lege, altele fiind-că erau patentari de clasa a V-a, și altele, — lucru de necredut, — pentru că nu erau cetățeni români! Cine nu își aduce aminte de faimósa afacere criminală de la Iași? Portărelul C. Paraschiv, în capul unei bande de tâlhari, se introduce în casa dómnei Aglae Moruzi, și prin schingiuri exercitate asupra unei servitóre, jefuesce tot ce găsesce, bani și obiecte de valóre. Curtea cu jurați din Iași condamnă pe criminali; recurs în Casație contra decisiunei, și Curtea de Casație caséză, trimite afacerea la Curtea cu jurați din Roman, și această Curte, cu o seninătate de suflet rară, achită!!

Pentru ce s'a casat decisiia Curței cu jurați din Iași? Am fost curios să știu și eu pentru ce și am căutat să mă informez și eată ce am aflat: În comisiunea juraților ce au judecat a figurat și un domn Belissimus, român de prin părțile Ardealului, profesor la Iași, dar căruia încă nu i se recunoscuse calitatea de cetățean român de către corpurile legiuitoré!!

Dér crima oribilă de la Giurgiu? Un birjar asasinat de o bandă spre a fi jefuit de bani, cai și birjă. Jurații din Giurgiu condam-

nă; Curtea de Casație caséză; motivul? în comisiunea juraților figuraseră patentari de clasa IV și a V.!! Și câte alte decisiuni casate pentru același motiv, mai cu sémă din județele Romanați, Olt, Roman, Vlașca, etc.

Și câte neajunsuri nu produce o casare. — Mai întéiu străgănimirile martorilor, părților, ce sunt siliți a se duce din nou înaintea Curței cu jurați, în alt județ, cale depărtată de locuința lor, și prin urmare supuși la cheltueli mari de cari nu sunt despăgubiți de nimeni. Dar óre pentru acusat este bine? Nu, căci decă și Curtea de trāmitere 'l condamnă, și dacă această nouă decisiune rămâne definitivă, acusatul a făcut câte-va luni mai mult dearest preventiv.

Pe de altă parte o casare are de multe ori o influență nenórocită asupra juraților de la Curtea de trāmitere, căci sunt mulți jurați ce nu și dau bine sémă de ce însemneză o casare și cred că Curtea de Casație a casat pentru că a găsit că acusatul nu este vinovat, și de aci resultă achitări surprindétóre dacă nu chiar scandalóse.

Cine óre sunt respundétori de această stare de lucruri? Neapărat că cei însărcinați cu alcătuirea listelor de jurați și cu controlarea lor, adică prefectii județelor și procurorii generali după lângă Curțile de Apel, sau delegații lor. — Cu tóte acestea prefectii au o scusă: multele și variele lor ocupațiuni și îndatoriri; afară de acesta, în țera románescă, de la mila Domnului, nu se cere nici o condițiune de capacitate pentru a fi prefect: este destul a ști citi și scrie pentru a putea ajunge prefect; ce se cere de la un prefect pentru a trece drept un bun prefect este a fi *tare...* în politică. — Nu dóră că voim a dice că în țara románescă se găsesc acum prefecti ce nu știu alt ce-va de cât a citi și scri; nu susținem acesta, dar s'au vedut, — și casul nu este rar — persoane din cele mai *agramate* ajunse în cele mai nalte funcțiuni administrative. Prin urmare să fim drepti și să nu cerem imposibilul. Cu tóte acestea prefectii ar putea pune în vederea subprefecților, controlorilor, perceptorilor, casierilor, primarilor, în fine tuturor celor ce în practică îi comunică numele persónelor ce trebuesc trecute în listele juraților, să fie mai cu luare aminte și să nu-i comunice de cât numele acelor persoane ce întrunesc condițiunile cerute de legea de procedură penală pentru a putea fi jurați.

Nu este tot astfel cu procurorii generali după lângă Curțile de Apel, Procurorii generali se numesc din magistrați titrați, vechi și cari au dat doveđi de capacitate și pricepere, și prin urmare ar trebui să fie mai scrupuloși în controlarea listelor de jurați. Recunós-

tem însă că procurorilor generali le este foarte greu, dacă nu imposibil, acest control, de ore ce nu au la îndemână elementele necesarii spre a putea controla dacă persoanele trecute în listele juraților sunt apte sau nu d'a fi jurați, dar ar putea să atragă în mod serios atențiunea procurorilor și președinților de tribunale, pe cari au dreptul a-i delega cu acest control, să fie mai scrupuloși cu cercetarea listelor juraților. Procurorii, și mai cu seamă președinții tribunalelor ca inamovibili, prin urmare stabili într'un județ, sunt, prin funcțiunea lor, mai în pozițiune să cunoscă lumea din județ, ast-fel că, cu puțină bună-voință, sunt în stare să exercite un control mai serios la alcătuirea listelor de jurați.

Sperăm că cei în drept vor ști să atragă atențiunea prefectilor și procurorilor generali asupra modului cum se formează listele de jurați, și că pe viitor nu vom mai avea de înregistrat casări motivate pe faptul că în comisiunea de judecată au luat parte jurați ce nu întrunesc condițiunile cerute de lege pentru a putea fi jurați.

Sever.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE, SECȚIUNEA I

Audiența de la 25 Noembrie 1894

Președenția d-lui C. G. Schina, Pr'm-Președinte.

Ion N. Comănescu cu Ghiță Ionescu și alții.

Jurământul decisoriu. — Ce este jurământul decisoriu. — Cine îl poate da. — Dacă judecătorul poate să-l dea din oficiu. — Dacă judecătorul îl poate respinge ca inutil. — Cine este în drept a aprecia utilitatea și inutilitatea jurământului decisoriu. [Art. 1207 și 1208 cod, civil].

Jurământul decisoriu este o transacțiune, un apel ce una din părți face la conștiința adversarului său. De aci rezultă că acest jurământ poate fi dat în ori-ce fel de contestațiune, însă facultatea de a-l deferi nu aparține de cât părților, iar nici de cum judecătorului, și judecătorul nu poate să se dispenseze de a-l admite ca inutil sub pretext că cererea sa excepțiunea asupra căreia el este chemat a se pronunța se găsește deja justificată pe deplin, întru cât aprecierea utilității sau inutilității jurământului decisoriu aparține numai părților.

Decisiunea No. 379. — Casată, în urma unei divergențe, sentința trib. Prahova, secția II-a, cu No. 10/94, dată în procesul dintre Ion N. Comănescu cu Ghiță Ionescu și alții.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier N. Predescu.

S'au ascultat: d-l avocat G. G. Mironescu, din partea recurentului Ion N. Comănescu, în dezvoltarea motivelor de casare, precum și d-l avocat D. Ștefănescu, din partea intimăților, în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului de casare invocat :

«Violare de lege și anume a art. 1208 din cod. «civ. Tribunalul ca și judele de ocol mi-a respins «proba prin jurământ atunci când jurământul este «admisibil în ori ce fel de contestație.»

Având în vedere sentința supusă recursului din care reese că recurentul, chemând în judecată pe intimăți spre a fi obligați să-i plătească un rest de bani ce-i-au rămas datorii din salariul său de logofăt la moșiea Macoveni ținută de densusii în arendă, le a deferit, spre a și dovedi această pretențiune, jurământul decisoriu asupra faptelor:

«Dacă nu l'au angajat și le-a servit doi ani și zece luni ca logofăt pe zisa moșie cu o plată anuală de 1800 lei, și dacă la eșirea sa de acolo nu l'au socotit pe o plată mai scăzută adică cu lei 1100 poprindu-i ast-fel suma de lei 1984»;

Că intimăți sau opus la admiterea acestui jurământ pe temeiul unei chitanțe de descărcare, ce posed din partea recurentului, prin care acesta declară că servind ca logofăt la zisa moșie de la 1 Decembrie 1889 până la 7 Octombrie 1892 și socotindu-se și'a primit tot dreptul său, socotit fiind cu salariu de 1100 lei anual etc.

Având în vedere că tribunalul, prin sentința supusă recursului, respinge ca inutil acest jurământ întru cât recurentul a recunoscut în instanță zisa chitanță de descărcare și prin nimic nu și'a dovedit alegațiunea sa cum că-i-a fost smulsă prin violență;

Considerând că din cele ce preced rezultă că cesiunea dedusă judecăței este aceea de a se sci dacă judecătorul este ținut legalmente de a admite jurământul decisoriu chiar atunci când partea care a deferit jurământul are în contra ei toate probele cele mai decisive sau dacă este în drept în acest cas de a respinge jurământul ca inutil.

Considerând că jurământul decisoriu este o transacțiune, un apel ce una din părți face la conștiința adversarului său; că art. 1208 din codul civil, dispunând că acest jurământ poate fi dat în ori-ce fel de contestațiune, indică prin acesta clar că facultatea de al deferi nu aparține de cât părților, iar nu judecătorului; că acest principiu reese și mai espreș din dispozițiunile art. 1207 același cod, care dând definițiunea jurământului decisoriu și a jurământului supletoriu, întemeiază diferența care le distinge prin acesta: că cel d'întâi este deferit de una din părțile litigante, iar cel de al doilea din oficiu de către judecător; că de alt-mintrelea, cum delațiunea jurământului decisoriu este o propunere de transacțiune, de aceea urmăz că este de esența sa chiar ca ea să nu pôtă emana — ca ori ce propozițiune de contract,—de la alt cine-va de cât de la una din părți;

Considerând că ast-fel fiind, atunci când jurământul a fost regulat deferit, judecătorul nu pôte să se dispenseze de a-l admite ca inutil sub pretext că cererea sa excepțiunea asupra căreia el este chemat a se pronunța se găsește deja justificată pe deplin, căci din cele sus expuse, rezultă că aprecierea utilității sau inutilității jurământului decisoriu aparține numai părții căreia legiuitorul i acordă dreptul de al deferi iar nu și judecătorului;

Considerând că, în speță, tribunalul, respingând ca inutil jurământul deferit intimăților de către recurent, a violat prin acesta prescripțiunile art.

1208 din codul civil, și dar mijlocul de casare invocat se găsește întemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, casază.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIUNEA I

Audiența de la 14 Octombrie 1894

Președenția d-lui V. Bossy, Prim-Președinte

Sentința civilă No. 467

D. G. Stoenescu cu A. Jacques.

Acțiune cambială. — Dacă acțiunea cambială este comercială. Apel. — Apel în materie comercială. — Cui trebuie adresat. Dacă trebuie adresat pur și simplu președintelui tribunalului sau președintelui tribunalului comercial. — Dacă la tribunalul Ilfov, care are o secție specială comercială, apelul adresat primului-președinte, este bine adresat. — Dacă secția civilă a trib. Ilfov sesizată de un apel comercial trebuie să-l trimită la secția comercială, sau trebuie să-și decline competența.

(Art. 883, 887 c. c. Art. 8 din legea organizării judecătorești din 1890. — Art. 243 regul. organic. Art. 58 pr. c. Art. 70 din legea din 18 Martie 1881)

1) Acțiunea cambială este o acțiune comercială.

2) Apelul în contra unei cărți de judecată pronunțată în materie comercială trebuie îndreptat la tribunalul comercial singurul competent, și acest apel trebuie adresat președintelui tribunalului comercial.

Eroarea în indicațiune, adică atunci când apelul nu se adresează președintelui tribunalului comercial, ci pur și simplu președintelui tribunalului, nu are nici o consecință juridică când autoritatea judecătorească ce a fost sesizată exercită ambele jurisdicțiuni: civilă și comercială, întru cât în asemenea caz același președinte este însărcinat cu expedierea tuturor afacerilor.

Nu este tot ast-fel la tribunalul Ilfov, unde există o secțiune specială pentru afacerile comerciale; aci apelurile contra cărților de judecată date în materie comercială, ca și toate celelalte cereri relative, trebuiesc adresate direct secțiunii comerciale, iar nu primului-președinte care nu este competent de a primi și repartiza asemenea cereri.

Un asemenea apel adresat primului-președinte este adresat la o instanță civilă, care nu este competentă a-l judeca, și deci n-fiind vorba de o simplă eroare de repartitie a primului-președinte, care s'ar putea îndrepta printr-o strămutare de la o secțiune la alta, nu rămâne în asemenea caz de cât ca secțiunea civilă sesizată să-și decline pur și simplu competența de a judeca acel apel.

În urma divergenței ivite, complexându-se trib. conform legii, s'a ascultat apelantul prin avocatul său d-nul Panaitescu, și intimatul A. Jacques prin d-nul adv. Gr. Duca.

Tribunalul

Având în vedere excepțiunea de incompetență ridicată de către d-nul avocat al părții apelante pe motivul că afacerea este comercială;

Având în vedere cererea apelantului că tribunalul declinandu-și competența să dispună trimiterea apelului la secțiunea comercială;

Având în vedere că obiectul acțiunii este plata unor cambii;

Având în vedere că acțiunea cambială este comercială;

Considerând că ast-fel fiind, apelul contra unei

cărți de judecată, pronunțată în materie comercială, trebuia îndreptat la tribunalul comercial, singurul competent; că prin urmare dar, excepțiunea de incompetență ridicată de către d-l avocat al părții intime, este fondată și urmăzătoare a fi admisă;

Având în vedere că odată cu declinarea competenței s'a cerut, de către apelante, trimeterea dosarului tribunalului comercial spre a da curs afacerii;

Având în vedere art. 883 cod. com. după care apelul contra cărților de judecată, pronunțate în prima instanță de judecătorii de ocol în materie comercială, trebuie făcut la tribunalul comercial în coprinsul căruia se află;

Având în vedere că art. 887 cod. comercial nu face excepțiune la această regulă, de cât în cazul când autoritatea judiciară ce s'a sesizat, exercită ambele jurisdicțiuni civilă și comercială; în acest singur caz, erorea în indicațiune, nu are nici o consecință juridică, căci același președinte este însărcinat cu expedierea tuturor afacerilor;

Având în vedere, că deși după legea de organizare judecătorească din 31 August 1890, tribunalul Ilfov cu toate secțiunile, formează din punctul de vedere al disciplinei, un singur tribunal, totuși din punctul de vedere al competenței secțiunea de notariat și cea de comerț, formează atâtea secțiuni speciale, cu competența lor proprie;

Având în vedere că după ultimul alineat al art. 8 al sus citatei legi, atribuțiunile speciale ale secțiunilor, rămân cum se găsesc fixate prin legi și regulamente;

Având în vedere că nemodificându-se prin aceste dispozițiuni cod. com. urmăzătoare că apelul contra cărților de judecată în materie comercială ca și toate celelalte cereri relative, să se adreseze direct secțiunii comerciale, iar nu primului-președinte care nu este competent de a primi și repartiza asemenea cereri;

Având în vedere că, adresând apelul primului-președinte l'a făcut la o instanță civilă, care nu este competentă de a-l judeca și deci nu poate fi vorba de o simplă eroră de repartitie a primului-președinte, care s'ar putea îndrepta printr-o strămutare de la o secțiune la alta;

Având în vedere că dacă, în specie, e vre-o eroră, ea nu este de cât a părții, care în loc să se adreseze direct la comerț, s'a adresat unei instanțe civile și prin urmare n'are de cât să sufere consecințele acestei erori; că pentru a evita asemenea erori sau a nu se expune la șansele nesigure ale unei controverse, nu are de cât să facă un apel la tribunalul civil și altul la cel de comerț;

Având în vedere că o instanță judecătorească, când este chemată a statua asupra unui declinator de competență, n'are alt drept, fără a nu trece peste marginile puterilor sale, de cât a judeca competența sa, rămânând ca părțile interesate să se adreseze singure la instanța competentă, căci nu poate da ordin unei instanțe judecătorești de același grad, ca să judece afacerea «par in parem non habet imperium» (Boitard 14^{et} tom I No. 3419 pag. 378; Daloz, cuvântul Exception No. 109, vol. 23);

Având în vedere că cuvântul «Strămutare» de care se servește legea în art. 109 proc. civ., nu poate însemna de cât declinarea de competență, precum rezultă din explicațiunea ce dă însuși legiuitorul, în tit. secțiunii din care face parte acest articol;

Având în vedere că această interpretare rezultă și din faptul că legiuitorul nostru, nu s'a mulțumit a traduce titlul secțiunii corespunzătoare din procedura franceză care este intitulată «Des renvois», «despre strămutare», ci pentru a determina și mai bine sensul acestui cuvânt, a adaogă imediat: «sau despre excepțiune» cum ăice procedura geneveză;

Având în vedere că tribunalul, dacă ar ordona strămutarea, ar fi să consacreze un sistem, care nu ar face de cât să încurajeze și mai mult apelurile de șicană, deja prea numeroase, căci nu este reuă a se vedea, că o parte care a epuizat toate mijlocele de șicană la o instanță să vie singură să cêră strămutarea la altă secțiune, pentru a reincepe și acolo aceeași procedură, uzând de două ori de dreptul de opozițiune, odată înaintea tribunalului civil și odată la comerț? de sigur nu acesta a fost scopul legii;

Având în vedere că judecătoriile de ocôle investesc cu formula executorie cărțile de judecată după certificatele liberate de secția comercială, iar nu de secțiunea I, ast-fel în cât ar trebui ca formulele executorii să se anuleze în cazul când s'ar fi făcut apel către primul-președinte în loc de a se adresa direct la comerț, ceea ce ar aduce o gravă atingere unui drept definitiv dobândit nu numai de părțile interesate ci și de terți;

Având în vedere că dacă sistemul trimiterii este legal, el trebuie să fie admis în toate consecințele lui și prin urmare ar trebui să decidem că și un apel sau o acțiune civilă adresată direct tribunalului de comerț, este bine introdusă, și acesta declinandu-și competența să dispună trimiterea; or cu un asemenea sistem, ar fi să inaugurăm cea mai mare confuziune în ce privește repartitia și mersul lucrărilor, putând să se adreseze fie-care după cum îi place fie la comerț, fie la civil, fără nici o ordine legală;

Având în vedere că în materie comercială termenul de apel contra cărților de judecată este de 30 zile din ziua pronunțării pentru cele contradictorii, pe când în materie civilă apelul contra cărților de judecată este în orice cas de o lună de la comunicare, ast-fel în cât dacă s'ar dispune trimiterea ar fi ca un apel care este peste termen, să se considere ca în termen fiind-că a fost făcut la o secție civilă;

Având în vedere că obiecțiunea ce se face că afacerile comerciale se adresază direct la comerț, numai în scopul de a se facilita lucrările, nu se poate susține din punctul de vedere juridic, căci atunci ar trebui să se anuleze imensa majoritate a cererilor și a apelurilor care se adresază direct la comerț, pentru că nu au fost regulat introduse înaintea primului-președinte, care singur, în opiniunea contrarie, este în drept de a le primi și a le repartisa, și să decidem în același timp că primul-președinte este competent de a primi o cerere de poprire sau de vânzare căci nu ne putem opri numai la apelurile și acțiunile comerciale;

Având în vedere că secția comercială are o competență specială și limitată în afacerile comerciale, că ea nu este în drept a judeca de cât numai afacerile civile declarate urgente conform legii, ast-fel că nu se poate ăice că ea exercită ambele jurisdicțiuni, civilă și comercială, în sensul legal al cuvântului, care nu se aplică decât la tribunalele din districte compuse numai din câte o secțiune;

Având în vedere că de și judecătorii se numesc

în același mod la toate secțiunile, care se compun în fie-care an prin tragere la sorți, de aci însă nu se poate deduce că o secțiune poate să trecă peste limitele atribuțiunii sêle; cum tribunalul de notariat nu ar putea judeca o afacere corecțională, tot asemenea o secțiune civilă nu poate judeca o afacere comercială, căci competența nu depinde numai de modul numirii al judecătorilor, ci de natura afacerii, de procedura specială de urmat, și de jurisdicțiunea legală, cu care sunt investite diferite secțiuni;

Având în vedere că competența specială a secțiunii de comerț, a fost stabilită prin art. 243 regul. organic, care ăice: «judecătorii Ilfovului se va d osebi între secțiile, politicêscă, comercială și corecțională», și apoi același text adaogă: «fie-care din sus numitele despărțiri va judeca numai pricinile care vor privi în parte, în ale sale căderi, fără a putea să se amestece la cercetarea pricinilor, care vor atârna de altă despărțire»; Această competență specială a fost recunoscută prin toate legile și regulamentele anterioare;

Având în vedere că în ce privește competența, legea nouă de organizare judecătorească, de și a suprimat judecătorii comercianți, însă nu a inovat nimic pentru că art. 8 dispune, «atribuțiunile speciale ale secțiunilor rămân cum se găsesc fixate prin legi și regulamente speciale»;

Având în vedere că așa fiind, această secțiune declinandu-și competența, nu poate sesiza trib. comercial cu judecarea acestui apel, ci trebuie ca părțile singure să se adreseze direct cu un nou apel, la tribunalul comercial, și în termenul util;

În ce privește cererea intimatului, că tribunalul să judece această afacere de și comercială;

Având în vedere că secțiunea de comerț are o competență specială și de excepție, ast-fel cum ea este stabilită prin legi și regulamente, competență care a fost consemnată în termenii formali prin ultimul alineat al art. 8 legea org. judec., prin urmare secțiunea de comerț, nu poate judeca un apel sau o afacere civilă, care i-a fost direct adresată, nici chiar cu consimțimentul părților, căci este incompetența «ratione materiae» de ărice nu poate judeca decât numai acele afaceri civile care ar fi declarate urgente și pe care primul-președinte, le-ar trimite conform art. 20 din legea din 18 Martie 1881 (pag. 378 supl. III Boerescu) alt-fel ar fi să violăm toate regulile relative la competența și la repartitia afacerilor;

Având în vedere că în sistemul legislațiunii franceze se discută cestiunea de a se ști dacă incompetența instanțelor civile, de a judeca afacerile comerciale de un caracter mixt, civil și comercial, în același timp, cum ar fi o vânzare, o întreprindere de construcțiuni, o exploatare de păduri etc. este absolută, sau dacă ele nu sunt ținute a judeca aceste afaceri pe cât timp părțile nu ridică excepțiunea de incompetență și consimt la judecata civilă, renunțând ast-fel la avantajile jurisdicțiunii comerciale, la procedura ca și la dispozițiunile cod. de comerț, legiuitorul nostru urmând în această privință dispozițiunile cod. de comerț italian a tăiat această controversă prin art. 887 cod. com., care face instanțele civile absolut incompetente de a judeca afacerile comerciale, incompetență care poate fi propusă în orice stare;

Având în vedere că de și legiuitorul nostru a suprimat judecătorii comerciali din cauză că la Tribunalele de district, unde funcțiunile lor erau

gratuite și nepermanente, se întrunea cu greu și afacerile comerciale întâmpinau dificultăți în mersul lor, de aci însă nu se poate deduce că legiuitorul a modificat și regulile relative la competență, și a confundat într-una afacerile civile și comerciale, atât de diferite prin natura lor, prin regulile codului de comerț și a le procedurii lor speciale, din faptul că același tribunal are cumulativ jurisdicțiunea civilă și cea corecțională nimeni nu a dedus că aceste afaceri nu pot da loc la o incompetență ratione materiae;

Având în vedere că dacă la tribunalele cu o singură secțiune, cari sunt însărcinate și cu judecarea afacerilor comerciale, incompetența lor ratione materiae, nu mai poate produce toate efectele ei legale, nu este nici o rațiune ca ea să înceteze de ași produce aceste efecte acolo unde instanțe speciale sunt însărcinate cu judecarea afacerilor comerciale. Dar chiar la tribunalele cu o singură secțiune incompetența ratione materiae a afacerilor comerciale, poate săși producă efectele sale, ast-fel după art. 58 Pr. civ. acțiunile personale mobiliere trebuiesc introduse la domiciliul pârâtului pe când după art. 58 fr. civ. acțiunile personale mobiliere trebuiesc introduse la domiciliul pârâtului, pe când după art. 889. c. com. aceleași acțiuni în materie comercială se pot intenta după alegerea reclamantului fie la domiciliul defensorului, fie la locul unde contractul a luat naștere, fie la locul unde urmăzează a se executa. Prin urmare se poate întâmpla ca tribunalul executării contractului, căruia i s'a diferit judecata unei afaceri ca comercială, să fie incompetent de a judeca, aceiași afacere fiind civilă din cauză că n'a fost introdusă la domiciliul defensorului. Acesta dubiă jurisdicțiune a tribunalului civil, nu schimbă întru nimic regulile competente, căci după cum observă cu drept cuvânt Bédaride, pentru tribunalele franceze din unele arondismente (ale Franciei) unde nu sunt tribunale de comerț «într'un asemenea cas, tribunalul civil, devine tribunal de comerț și judecă ca atare» (Bédaride: *jurisdiction commerciale* pag. 475 No. 437);

Având în vedere că chiar dacă am admite că incompetența tribunalelor civile de a judeca afaceri comerciale, când judecata în prima instanță, se poate acoperi prin tăcerea părților, nu mai poate fi tot ast-fel când ele sunt chemate de a judeca ca instanță de apel: 1) caracterul comercialității a fost înprimit din prima instanță prin aplicarea dispozițiilor codului de comerț; 2) termenul de apel nu se calculează în același mod pentru afacerile civile, ca pentru cele comerciale; 3) legea nu cunoște ca instanță de reformă a cărților de judecată date în materie comercială de către tribunalele de comerț, și părțile nu pot prin consimțământul lor să schimbe gradele de jurisdicțiune, care interesază ordinea publică;

Având în vedere că afacerile mai mici de trei sute lei în materie comercială, nu sunt susceptibile de cât de apel înaintea tribunalului de comerț, pe când afacerile civile de aceeași sumă se pot ataca pe calea recursului, înaintea tribunalului civil;

Dacă tribunalul civil ar intra în cercetarea apelurilor comerciale ce reu i-au fost adresate de către părți, ar urma ca el să judece ca instanță de apel o afacere pe care el nu ar fi competent să o judece de cât ca instanță de recurs, ceea ce de sigur este inadmisibil;

Având în vedere că din moment ce chestiunea competenței, s'apas în discuțiune înaintea tribuna-

lului, acesta nu poate de cât săși decline competența conform principiilor generale de drept și a dispozițiilor formale ale legii de organizare judecătorească și ale codului de comerț;

Pentru aceste motive, în majoritate, declină competența acestei secțiuni.

Respinge cererea de trimitere la secția comercială,
(ss) *V. Bossy, I. Vericeanu.*

Opiniune,

Având în vedere apelul făcut de *D. Stoenescu* în contra cărții de judecată cu No. 1793/94 pronunțată de judele de pace No. 3 București;

Având în vedere excepțiunea ridicată de apelantul cum că afacerea este comercială fiind o chestiune cambială, prevădută de art. 3 al. 14 și ca atare să se decline competența;

Având în vedere însă că odată cu declinarea de competență apelantul a cerut trimiterea dosarului la tribunalul comercial pentru judecarea afacerii.

Considerând că din legea de organizare judecătorească, rezultă că la tribunalele compuse din mai multe secțiuni, aceste secțiuni nu formează de cât unul și același tribunal și că ori ce cerere sau reclamare înaintea unui tribunal să se facă primului-președinte care imparte după rândul intrării sau după natura lor specială, la diferitele secțiuni, cererile din nou intrate;

Considerând că de și cererile se adresază la președinții respectivi ai secțiunilor, această dispozițiune nu este de cât o facultate pentru justițiabili, pentru ca să evite întârzierea ce ar rezulta din acest circuit, dar nu urmăzează cătuși de puțin că voința legii a fost de a declara nulă și rea venită o asemenea cerere, când ea a fost adresată primului-președinte;

Considerând că după actuala lege judecătorească distincțiunea între o cauză civilă sau comercială nu mai dă naștere la o incompetență din cauza materiei;—că dar la tribunalul unde nu există de cât o secție, aceiași judecători sunt chemați a judeca atât afacerile civile cât și comerciale, fără participarea judecătorilor comerciali ca sub regimul legii anterioare;

Considerând că de și se prevede la trib. Ilfov o secție comercială, însă aceasta se compune în același mod și de aceiași judecători ca și toate celelalte secțiuni ale tribunalului, și ca atare nu poate fi privită de cât ca o măsură de administrație interioară, relativă la distribuirea cauzelor în interesul justițiabililor și în vederea numărului mai mare al cauzelor comerciale din acest district;

Considerând că ast-fel fiind, această afacere comercială introdusă înaintea primului-președinte al trib., prin urmare înaintea tribunalului competent al judeca, a fost repartizată la secția I civ. cor.; acesta fiind o chestiune de repartizare, iar nu de competență, prin urmare nu se poate pronunța asupra competenței;

Pentru aceste motive, sunt de părere ca tribunalul să dispue trimiterea dosarului secțiunii comerciale pentru a judeca această afacere, ce din eroré s'a repartizat la această secțiune.

(ss) *N. Naumescu.*

Opiniunea d-lui Naumescu, în această afacere, ne pare că este mai conformă cu spiritul legii de organizare judecătorească, și această opinie este conformă cu jurisprudența con-

stantă a Curței de Casațiune, exprimată de ambele secțiuni prin o mulțime de decisiuni.

Ast-fel se pot consulta în această privință următoarele decisiuni ale Curței de Casație: Decisiunea No. 24 din 19 Februarie 1891, secția II. (Buletin pe 1891 pagina 257). Dec. No. 40 din 11 Febr. 1892, secția I. (Bul. pe 1892 pagina 101). Dec. No. 68 din 24 Febr. 1892 s. I. (Bul. pe 1892 pag. 134); Dec. No. 138 din 24 Aug. 1892, s. I. (Bul. pe 1892 pag. 710). Dec. No. 165, din 14 Mai 1893, s. I. (Bul. pe 1893 pag. 452). Dec. No. 105 din 14 Iunie 1893, s. II. (Bul. pe 1893 pag. 633).

DESPRE ALCOOLISM ¹⁾

DISCURS

Ținut de d-l procuror general I. T. Bastachi de pe lângă Curtea de Apel din Galați, cu ocaziunea deschiderii anului judecătoresc 1894—1895.

[Urmare 7].

România

[Urmare]

Naște întrebarea: Oare descreșterea populațiunei române, mai ales în Moldova, există din vechime, și se poate datori unei defectuosități organice și congenitale a rasei, sau ea nu este de cât temporară și datorită unor împrejurări sociale și mai cu seamă a efectelor desastroase a viciului beției încurajate și exploatate de acei ce găseu odinioară în comunele rurale, înaintea legii din 1873, și găsesc încă astăzi în multe comune rurale din Moldova, precum găsesc și în comunele urbane, în libertatea comerțului băuturilor spirtose, mijloacele cele mai eficace pentru a câștiga averi în dauna sănătății și moralității publice? Răspunsul este ușor de găsit, după cum vom vedea îndată.

Din comparațiunea statistice pe cele 6 luni d'întîi ale anului 1892 cu statistica pe anul întreg 1839 vom constata cum în acest an populațiunea Creștină Ortodoxă din comunele urbane din Moldova prospera.

Județul	Ortodoxi				Evrei			
	Născuți 1839	Născuți 1892	Morți 1839	Morți 1892	Născuți 1839	Născuți 1892	Morți 1839	Morți 1892
Bacău	930	—	—	410	19	133	—	—
Fălciu	784	—	—	29	12	80	—	—
Iași	1123	—	—	560	5	364	—	—
Putna	213	—	—	888	8	100	—	—
Tecuci	265	—	—	708	2	26	—	—
Vaslui	937	—	—	366	5	95	—	—

De aci se vede: că în toate județele din Moldova în care în cele d'întîi 6 luni din anul 1892 au dat un excedent în minus în defăvorea ortodoxilor, au dat în anul întreg 1839 un excedent în plus asupra nașterilor ortodoxilor. Că raportul dintremorți și născuți pe anul 1839 pentru ortodoxi în toate județele din Moldova era la născuți 22,294
la morți 13,411
ceea ce face un excedent de 8,883 născuți.

Înainte de 1875, când doctorul Flaișlen prin raportul său constata că cauzele cele mai principale a descreșterii populațiunei române în comunele rurale și mai cu seamă urbane, erau mizeria, adică sărăcia și mai presus de toate beția, deja alcoolismul se aclimatisează printre muncitorii creștini; dovadă despre acesta este dispozițiunea art. 7 din legea din 1873 prin care se interzicea străinilor de a mai deschide cârciume, cari acaparase comerțul băuturilor spirtose și cari făceau prin acest comerț în scop de a câștiga mulți bani, propaganda cea mai mare pentru desvoltarea viciului beției.

În comunele urbane fiind liber ori cine să facă comerțul băuturilor spirtose, cârciumiile s'au înmulțit în proporțiuni așa de mari că după cum rezultă din expunerea de motive a noului proiect de reformă asupra licențelor prezentate de d-l ministru de finanțe, stabilimentele de băuturi spirtose cari în 1886 nu erau de cât în număr de 23,533, au crescut în 1888 la 24,578; în anul 1890 la numărul de 25,866; în anul 1892 la numărul de 26,319 și poate astăzi să fi ajuns aproape la țifra de 30,000, ceea ce ar face o cârciumă la 166 de locuitori; iară pentru Moldova unde populațiunea numeroasă israelită se abține de a consuma băuturile spirtose de sigur proporția ar fi încă și mai mică.

Numărul crescând al cârciumelor este o dovadă patentă a creșterii fabricațiunei spirtoselor și prin urmare a consumațiunei acestor băuturi. Acesta rezultă din tabela fabricațiunei și consumațiunei spirtului și a berei în țara noastră pe periodul 1889—90 până la 1893—94, comunicată nouă de ministerul agriculturii, industriei și comerțului (secția statistică generală).

Specificări	Băuturi Litre	fabricate Grade	Băuturi Litre	consumate Grade
<i>Spirtu</i>				
1889—90	15.369.778	—	13.602.040	—
1890—91	19.121.773	—	17.789.621	—
1891—92	24.362.022	—	21.012.269	—
1892—93	23.390.774	—	20.780.563	—
1893—94	29.769.904	—	29.367.461	—
<i>Bere</i>				
1889—90	2.647.685	—	2.303.323	—
1890—91	2.995.109	—	2.599.461	—
1891—92	3.663.492	—	3.025.090	—
1892—93	3.541.823	—	3.640.760	—
1893—94	4.596.597	—	3.215.862	—

Dacă la cifrele de litruri 29.367.461 spirt curat și de litruri 3.640.760 de bere fabricate în țară, cantități cari se consumă aproape anual de locuitorii țerei, vom adăuga 3,121,716 hectolitri vin ce se produce anual și se consumă în mare parte în țară, apoi la aceste cifre enorme vom mai adăogi și cantitățile de litruri spirt, licoruri, bere, vin și alte spirtose cari se introduc în țară spre consumare, (cu toate că am cerut statistica pentru aceste băuturi ce se introduc anual, însă nu am putut să o căpătăm), atunci ne vom putea da seama de marea cantitate de litruri de băuturi spirtose ce fie-care locuitor major poate consuma pe an în țara românească.

Se mai poate acum întreba cine-va dacă descreșterea populațiunei Române Ortodoxe, datează de de mult și dacă se datorește unor defectuosități organice ale rasei române? Cine nu vede că în mai puțin de o jumătate de veac absorbițiunea unor cantități așa de mari de băuturi spirtose a devenit

1) A se vedea Curierul Judiciar No. 38—43.

pasiunea cea mai mare la populațiunea muncitoare, și că efectele naturale și directe ce alcoolismul a produs în țara noastră nu pōte fi de cât négra sărăcie care și-a ales domiciliul în căminul clasei muncitoare, desfrinarea și depravarea moravurilor și ca consecință firēscă nimicirea legăturilor de familie, cea ce a dat naștere la multiplicitatea concubinagiilor, — slăbirea fizică a organismului și slăbirea înțelegerii din cauza intoxicației alcoolice, prin urmare înmulțirea bōlelor și a casurilor de smintire; înmulțirea într'un mod excesiv de mare a mortalității mai cu sēmă la vârsta fragedă a omului după cum se constată din rapōrtele consiliului de igienă a orașului Iași pe anii 1884—1889 până la la 1892:

Anul	Morți	Diferitele bōle cari au determinat anual numărul deceselor				
		Marasm infantil și debilitate congenitală	Eclampsia co-piilor Spasmuri infantile	Meningita și hemo-ragie cerebrală	Tusă convulsivă	Catar gastro-intestin.
1884	2171	269	176	166		107
1889	2449	268	69	94		382
1890	2181	190	68	120		256
1891	2628	228	158	95		379
1892	2423	264		96	25	296

În altă ordine de idei dacă examinăm efectele dezastrōse a alcoolismului în țara noastră, vom găsi că criminalitatea jōcă un rol important; așa de exemplu în județul Râmnicu-Sărat media pe cei trei din urmă ani judecătorești 1891—94, a criminalității provocată de excesele beției, este de 17, 13% din acușaii judecați pentru crime care le-au comis în stare de beție. — În județul Putna media pe cei trei ani, adică 1891—94, este de 25, 76% din acușaii judecați care-au comis crima în stare de beție. — În județul Tutova media pe anii 1891—92 și 1892—93 este de 25, 25% din acușaii judecați care-au comis crima în stare de beție.

Aceste date statistice asupra criminalității numai, adică numai pentru fapte criminale, le-am obținut din examinarea dosarelor Curților cu jurați din aceste județe. O statistică basată pe date certe și dresată în fie-care an într'un mod practic care să dea rezultate precise nu există încă la noi în țară. Sperăm însă că după ordinul circular ce am dat parchetelor circumscripțiunei acestei curți, vom avea după trei ani de aplicare a sistemului ce am preconizat prin circulara noastră, o statistică foarte precisă ai criminalității în genere (crime și delict) provocată de alcoolism în circumscripțiunea curții.

Din expunerea ce am făcut a legislațiunilor diferitelor state din Europa, rezultă ca principiu dominant și demn de a fi observat, că or cine voește să deschidă o cărciumă, trebuie neapărat să ceară și să obție o autorisațiune specială, fără de care nu pōte exercita comerțul bețurilor spirțuoase. — Acestă obligațiune a dat naștere la multe discuțiuni theoretice și chiar astă-zī mulți economiști distinși și ômeni politici, zeloși apărători ai principii libertății absolute, se întrebă dacă în secolul progresului universal, când libertatea omului este proclamată și recunoscută ca principiu fundamental în constituțiunile tuturor statelor liberale și civilizate, când principiile științei economice au stabilit libertatea comerțului și a industriei, în fine când legi speciale ca în Belgia, Germania și alte state au sancționat și admis

ca regulă generală libertatea comerțului și a industriei, se pōte ôre justifica obligațiunea autori-sațiunii prealabile impusă comercianților de bețuri spirțuoase? — Trebuie de recunoscut ca teză generală că principiile desbrăcate de ori-ce interes social, rămân tot-dea-una ca principii dogmatice, însă îndată ce unele din ele în anumite timpuri și sub influența unor evenimente grave se impun atențiunei, atunci acele principii devin ținta tuturilor preocupațiunelor, și legiitorul le dă o preferință și o preponderență în viața statului. — Ast-fel sunt timpuri în care principiiu apărării sociale, este acel ce preocupă tōte spiritele și atunci interesul statului fiind în joc legiitorul vine în ajutor. — Eară în alte timpuri libertatea individuală devenind preocupățiunea atențiunei generale, care vede în ea basa unică a întregii organizațiunii sociale, este cerută cu atâta stăruință că cele-l'alte principii or cât de drepte și folositoare ar fi ele, sunt lăsate în părăsire. — Un ast-fel de sistem, care nu este de cât a soluțiunilor simple, în materie de legislațiune și mai cu samă în materie de politică socială, păcătuēște căci dovedește că legiitorul nu ține samă de cât numai de unul din principiile problemei. — Decī este de netăgăduit că principiiu cel mare al libertății individuale din care decurge libertatea comerțului și a industriei, pōte fi îngădit, și statul este dator, or de câte ori interesul și liniștea publică o cer, să reglementeze și să supravegheze fōrte de aproape or ce comerț și or ce industrie și chiar să impiedice liberul exercițiu unui comerț imoral și periculos. Nici un principiu în această materie nu pōte fi absolut, totul să reducă la o chestiune de fapt, care după timpuri și împrejurări pōte priimi soluțiuni diferite.

(Va urma).

INFORMAȚIUNI

Citim în diarul *Rēsboiul*:

«Diarele din Galați ne aduc știrea că avocații s'au hotărīt a nu mai pleda înaintea secțiunei Ia a tribunalului, presidată de d-nul Fleischlein, din cauza necuviințelor acestuia.

«Dilele acestea toți membrii baroului vor fi convocați în acest scop și hotărīrea ce se va lua va fi afișată.»

Dacă informațiunile confrăților noștri sunt exacte, nu putem, ca diar judiciar, de cât să deplângem acest incident regretabil din tōte punctele de vedere.

Avocații fiind la rindul lor puși pe aceiași tréptă ca și magistrații, putēnd chiar, dupe legea de organizare judecătorească, să complecteze tribunalele în cas de lipsa vre-unui judecător, ar fi de dorit, în interesul unei bune administrațiuni a justiției, ca cea mai perfectă armoniă, bazată pe o reciprocă stimă, să existe între magistrați și avocați.

Nu ne induoim că, pentru respectul ce se datorește justiției, cu puțină bună-voință din ambele părți, incidentul se va aplană spre satisfacția ambelor corpuri judecătorești: magistrați și avocați.